

- foretage tilsyn eller vedligeholdelse af fast ejendom eller løsøre,
- udføre vagt- eller redbningstjeneste,
- give undervisning,
- udføre bogførings-, regnskabs- eller revisionsvirksomhed,
- yde legemspleje eller
- yde andre lignende tjenester.

Om begrænsningen af forbrugeraftalelovens regler om opsigelse og maksimal bindingsperiode til kun at gælde for disse nærmere bestemte langvarige abonnementskontrakter henvises til bemærkningerne til den første forbrugerftalelov fra 1978, jf. Folketingstidende 1977-78, Tillæg A, sp. 732 og 776. Det fremgår heraf, at den opregning af aftaler, der er omfattet af regler om længste bindingsperiode og opsigelsesvarsel, vurderedes at omfatte de fleste typer af langvarige kontrakter, som forbrugerne i praksis kommer ud for, bortset fra forsikring og leje. At forsikringsaftaler ikke blev medtaget, blev i bemærkningerne begrundet med, at spørgsmålet om indførelse af en ufravigelig opsigelsesadgang for disse aftalers vedkommende var under overvejelse i et udvalg om ændring af forsikringsaftaleloven.

For så vidt angår forsikringsaftaler blev der i 2003 i lov om finansiel virksomhed (lov nr. 453 af 10. juni 2003) indsat en regel om, at et forsikringsselskab, som udbyder forbrugerforsikringer, skal tilbyde, at de pågældende forsikringer kan tegnes med vilkår om, at forsikringen kan opsiges af forsikringstageren med et varsel på 30 dage til udgangen af en kalendermåned. Denne regel er efterfølgende fulgt op af en branchebeslutning, der pr. 1. september 2005 har givet adgang til, at forbrugere kan opsiges deres løbende skadesforsikringer med et varsel på en måned, jf. i øvrigt nedenfor om længste bindingsperioder i anden lovgivning.

Forbrugerftalelovens § 25 er udtryk for en minimumsbeskyttelse af forbrugeren. Den har således ikke karakter af en udfyltningsregel, som kun kommer til anvendelse, hvis der ikke er taget stilling til spørgsmålet om opsigelse i aftalen. I sådanne tilfælde vil der tværtimod normalt skulle indfortolkes et passende varsel, der typisk vil være (væsentlig) kortere end den bindingsperiode, som § 25, stk. 1, indeholder.

Efter § 25, stk. 2, kan aftaler om abonnement på aviser, ugeblade og tidsskrifter samt løbende bogudgivelser af ikke forud fastlagt omfang opsiges med 3 måneders varsel, når der er forløbet 3 måneder fra aftalens indgåelse. Forbrugeren har således adgang til at komme ud af aftalen, når der er forløbet 6-7 måneder fra aftalens indgåelse. Det samme gælder ved aftale om køb af et bogværk, hvor de enkelte bind skal leveres

efterhånden, hvis aftalen er indgået eller forbrugeren har fremsat tilbud i forbindelse med et møde uden for fast forretningssted.

I medfør af forbrugerftalelovens § 25, stk. 3, skal en aftale omfattet af § 25, stk. 1 eller 2, som indgås ved anvendelse af en standardformular, indeholde en bestemmelse, som tydeligt angiver med hvilket varsel og fra hvilket tidspunkt, aftalen kan opsiges. Overtrædelse af denne bestemmelse kan straffes med bøde, jf. forbrugerftalelovens § 29, stk. 1.

Af lovens § 26 følger, at hvis forbrugeren på tidspunktet for opsigelsen har betalt for en periode, der ligger efter tidspunktet for aftalens ophør ifølge opsigelsen, skal vederlaget for denne periode straks tilbagebetales.

2.2. *Anvendelse af aftalelovens § 38 c, jf. § 36, på løbende kontraktforhold*

En række løbende kontraktforhold, som er almindeligt udbredte, falder uden for forbrugerftalelovens § 25. Det gælder således foruden lejeaftaler og forsikringsaftaler også eksempelvis abonnementsaftaler om personlige hjælpemidler – f.eks. kontaktlinser – abonnementsaftaler vedrørende levering af tv-programmer samt diverse abonnementstjenester med tilknytning til internettet. Hvis en forbruger ønsker at komme ud af en sådan aftale, uden at opsigelsen er hjemlet i aftalen, vil reglerne i aftalelovens § 38 c, jf. § 36, om ændring eller bortfald af aftaler, som det vil være urimeligt eller i strid med redelig handlemåde at gøre gældende, typisk være forbrugers eneste mulighed.

Af bemærkningerne vedrørende § 25 i det oprindelige forslag til forbrugerftalelov fremgår endvidere, at det er forudsat, at bestemmelsen ikke på forhånd udelukker, at forbrugeren i enkelte tilfælde vil kunne påberåbe sig de generelle regler om ugyldige aftalevilkår som grundlag for tilsidesættelse af en bestemmelse om uopsigelighed, uanset at bestemmelsen er forenelig med opsigelsesretten efter § 25. Aftalelovens regler om urimelige aftaler vil således også kunne finde anvendelse på bindingsperioder og opsigelsesvarsler i de typer af løbende kontraktforhold, som er omfattet af opregningen i § 25.

Forbrugerftalelovens § 25 har karakter af en generel ret for forbrugeren til at opsiges de omfattede løbende aftaler om levering af varer eller tjenesteydelser efter en bestemt periode og med et bestemt varsel, mens aftalelovens § 38 c, jf. § 36, er baseret på en konkret rimelighedsvurdering af det enkelte kontraktforhold.

Aftalelovens § 36 blev indført ved lov nr. 250 af 12. juni 1975. Efter § 36 kan en aftale eller anden retshandel ændres eller tilsidesættes helt eller delvis, hvis det